

by Sitki Atasoy
Spotter & Author of
Aviation Turkey

Bir önceki yazımızda Havacılık Fotoğrafçılığında kullandığımız ekipmanlarımıza göz atmış ve limitlerini öğrenmek üzerine bir giriş yapmıştık. Bu yazımızda daha somut olarak hangi teknikleri kullandığımızdan bahsedeceğiz.

Ekipman seçimine geçmeden önceki yazımızda da belirttiğimiz bir noktayı hatırlatmakta fayda var. Ekipman seçiminde bütçemiz doğrultusunda

tercihler yapmak akıllıca bir davranıştır. Bu nedenle öncelikle içimizde ki hevesi ölçüp hobideki geleceğimizi ve yeteneklerimizi tanıyarak ekipman seçmekte veya yükseltmekte fayda olduğunu düşünüyoruz. Unutulmamalıdır ki fotoğrafı insan çeker. Çekim sayımız arttıkça, sonuçlarımızı mukayese ettikçe, ihtiyaçlarımızı daha rahat görebilecek ve daha rahat tercihler yapabiliyor olacağız.

Sabit Hava Araçlarının Çekimi

Statik uçak çekiminde genellikle geniş açı lens tercih ediyorum. Bunun sebebi ise uçağın tamamını fotoğraflamak istememizdir. Aynı zamanda geniş açı lens tercihi bize uçağı yakın planda fotoğraflama imkânı da sunmaktadır. Geniş açı lens kullanımı hava aracını yakın mesafede daha heybetli gösterebileceği gibi detayları da kaybetmemize neden olmaktadır. Fotoğrafçılığın her alanında olduğu gibi ışık pozisyonu çok önemlidir. Güzel bir kare yakalayabilmek adına güneşi arkamıza almamız gerekmektedir. Güneşin açısını ayarlarken diğer fotoğrafçılık alanlarından farklı olarak objektifimizde bulunan nesnenin yoğun ve geniş bir metal yüzeye sahip olması sebebiyle gerek kokpitten gerekse gövdeden gelen ışık yansımaları ışık gürültüsüne yol

açabilmektedir. Açı tercihi yapılırken bu durum göz önünde bulundurulmalıdır. Yani sıra yine bir başka husus ise kompozisyonunuzda olmaması gerektiğini düşündüğümüz, bina ekipman, direk vb. nesnelere uçağın gövdesinin arkasında kalacak şekilde gizlemeye çalışmakta ya da bu nesnelere görünmeyeceği farklı bir açı tercih etmekte fayda olacaktır. Genellikle gündüz çekimlerinde diyafram

öncelikli, gece çekimlerinde ise enstantane öncelikli çekim yapmak gerekir. Diyafram öncelikli çekimi alan derinliği kazanabilmek ve daha keskin bir görüntü alabilmek amacıyla yapmaktayız. Kompozisyonumuzda ki odak noktamıza göre diyafram aralığımızı değiştirebiliriz. Ayrıca hava aracının motor, kanat,

kuyruk, iniş takımları, kokpit vb. parsiyel bir kısmının detaylandırılmasını istiyorsak geniş açı lens yerine teleobjektif bir lens tercih edilmelidir. Hava aracının bütünlüğünde detaylı bir fotoğraf çekmek istiyorsak mesafemiz uygunsa yine teleobjektif tercih edilmesi uygun olacaktır.

© Sirkı Atasoy

Hareketli Hava Araçlarının Yerden Çekimi

Pistte, iniş ve kalkış esnasında hareket eden hava araçlarının çekimlerinde güvenlik sebebiyle mesafemiz nesneye uzak olacağı için teleobjektif kullanmamız gerekiyor. Eğer çekimini yapacağımız hava aracının arka planında bulunan nesnelerin kompozisyonumuz gereği detaylı olması gerekiyorsa diyafram öncelikli çekimi tercih edebiliriz. Objektiflerimizin titreşim azaltıcı özelliği olması ve açık konuma getirilmesi gerekmektedir.

Ancak tersi durumlarda yani arka planın görüntü kirliliği oluşturduğunu ve arka planın netliğini istemediğimiz durumlarda diğer fotoğrafçılık alanlarında da kullanılan PAN tekniği ile çekim yapmak gerekmektedir. PAN çekiminde enstantane öncelikli ayar kullanmak gerekmektedir. Bu noktada önemli olan bir husus odak noktamızın uzak mesafede olması ve makinemizin titremesine engel olmamızdır. Zira elimizdeki ekipmanımızın en ufak titreşimi uzak mesafede görüntünün netliğini kaybetmemize neden olmaktadır. Çekim yaparken nefesimizi

tutmak alabileceğimiz önlemler arasındadır. PAN çekimlerinde nesnenin hızını hesap ederek çekim esnasında hava aracımızı objektifimizin odağında tutacak şekilde hava aracının vektörel hareket yönünde makinamızı stabil şekilde hareket ettirmek görüntümüzün netliğini belirleyen ana etmenlerden olup bu senkron ancak çekim sayımızın ve tecrübemizin artması ile mümkün olabilecektir. Bu noktada göz, beyin, el koordinasyonu çok önemlidir. Gerekli hallerde tripod kullanımı da bize bu noktada bu dezavantajı ortadan

kaldırmamıza olanak sağlamaktadır. Ayrıca bu tarz çekimlerde çoğu makinanın üzerinde farklı isimlerde bulunabilecek "Sürekli netleme özelliği" özelliğini kullanmak netliğimizi korumamızı sağlayacaktır. Ayrıca bu tarz çekimlerde altın saatler çok önemli olup hava aracının egzozlarından çıkan sıcaklık, odak uzaklığımızdan, pistin sıcaklığından, havadaki su buharından dolayı ısı bulanıklığı heat haze dediğimiz ısıdan dolayı çekimimizde bulanıklık oluşabilir özellikle yaz aylarında çok yüksek olur.

© Sirkı Atasoy

© Sirkı Atasoy

Pervaneli Hava Araçlarının Yerden Çekimi

Pervaneli hava araçlarının statik çekimlerinde statik hava araçları çekimdeki anlatımımız doğrultusunda çekilebilir. Buradaki asıl önemli konu Pervaneli hava araçlarının çalışır, hareketli ve uçarken çekimidir. Bu çekimlerde enstantane öncelikli çekim tercih edilmelidir.

Çünkü hava aracının hareketliliğini yansıtmak için pervanelerinin, döner kanatlarının dönüşünü yansıtarak fotoğraflarınıza hareketlilik kazandırabilirsiniz. Daha etkileyici enstantaneler yakalarsınız. Bunun içinde düşük enstantane ayarlarında çekim yapmanız gerekmekte ve PAN tekniğinde olduğu gibi nefesinizi tutarak hava aracının hareket yönünde

makinanızı vektörel şekilde hareket ettirerek çekim yapmalısınız. Gerekli hallerde tripod kullanımı da bize bu noktada bu dezavantajı ortadan kaldırmamıza olanak sağlamaktadır. Gündüz

pervaneli hava araçlarının çekimlerinde özellikle altın saatler dışındaki zamanlarda güneş ışıkları yüksek ve sert olacağından düşük enstantane çekimlerinde çeşitli filtreler tercih edilmektedir.

© Sirkı Atasoy

© Sirkı Atasoy

SPOTTER

Hava Araçlarının Havadan havaya Çekimi

İki hava aracının limitleri doğrultusunda yaklaşabileceği mesafeye göre lens seçiminizi (genellikle 24-70mm, 24-105mm, 70-200mm) yapmanız havada çekim esnasında tek objektif ile çekim yapmanız hareketlilik ve kolaylık sağlayacaktır. Çekimlerimize göre uçak

tercihleriniz sizin sınırnızı belirleyecektir. Eğer jet motorlu bir hava aracını çekecek ve arka planımız yeryüzü olacaksa veya arka plandaki bölgesel bir simgenin de net olması istiyorsak diyafram öncelikli çekim yapmanız bize daha güzel bir görüntü yakalamamıza yardımcı olacaktır. Pervaneli bir

© Onur Kurç

hava aracı çekecekseniz enstantane öncelikli çekim yapmanız daha güzel enstantaneler yakalamanıza yardımcı olacaktır. Burada enstantane öncelikli düşük enstantane ile çekimlerde

sizde çekmiş olduğunuz hava aracı ile birlikte hareket ettiğinizden yerde yaptığımız çekimlerinizden daha rahat bir şekilde tripoduz da net çekimler yakalama şansınız çok daha yüksek olacaktır.

© Sıtkı Atasoy

Hava Araçlarının Gece Yerden Çekimi

Hava Araçlarının Gece Yerden Çekimi: Gece çekimlerinde tripod ve ekipmanlarınızın performansı yeterliliği ön plana çıkmakta ve sizi desteklemektedir. Gece çekimlerin net çıkabilmesi için makinanızı sabitlemeniz büyük çoğunlukla sağlam mukavemetli bir tripod ile birlikte mümkün olacaktır.

Park pozisyonunda sabit bir hava aracının gece çekimi için ışık yetersizliğinden

dolayı düşük enstantane uzun pozlama yapılmalı, keskinlik, netlik için diyafram yüksek değerde kısıt tutulmalı, İSO ayarımız en düşük değerlerde olmalı, mümkünse otomatik netlemeyi manuel konuma getirip manuel netleme yapılmalı, dahili zamanlayıcıyı aktif hale getirerek çekim yapılmalıdır.

Hareketli hava aracının gece çekiminde yüksek enstantanede, diyafram değeri düşük Açık diyaframda, Yüksek

© Sıtkı Atasoy

İSO değerlerinde, otomatik netleme açık ve "Sürekli otomatik netleme" özelliğine alarak, objektifinizdeki titreşim azaltma özelliğini kapalı konuma getirerek çekim yapılmalıdır. Bazen de aynı ayarlarda hava aracını objektifimizin odağında tutacak şekilde vektörel olarak

hava aracının hareket yönünde makinanızı stabil şekilde hareket ettirerek çekimimizi yapmalıyız.

Gece çekimlerinizi enstantane, diyafram, İSO değerlerin gibi parametreleri çekim sayınız arttıkça en uygun değerleri yakalayarak güzel sonuçlar elde edebilirsiniz...

© Sıtkı Atasoy

Havadaki hareketli Hava Araçlarının Yerden Çekimi

Havada seyir halinde ki hava araçlarını yerden çekmemiz sebebiyle genellikle arka planda gökyüzü bulunmaktadır. Yine mesafemizin uzak olması sebebiyle

teleobjektif kullanılması gerekmektedir. Prime lenslerin odaklama hızları daha yüksek olduğu için bu çekimlerde tercih sebebi olabilir. Bu çekimlerde yine her zaman olduğu

gibi ışığı dikkate alarak enstantane öncelikli çekim yapmak gerekiyor. Enstantane öncelikli çekim yaptığımızda hava aracını havada durağan bir şekilde zamanı durduruyormuş gibi çekme şansımız

olabilmektedir. Işık şiddeti ve hava aracının hızına bağlı olarak enstantane ayarımızı yüksek veya orta seviyede en uygun ayarı yapmamız gerekmektedir. Birkaç çekimden sonra uygun ayarı yakalayabiliriz.

© Sıtkı Atasoy

Zamanlama

Yukarıda anlattığımız teknikleri uygularken her zaman vurguladığımız ışık kavramını bu başlıkta anlatmaya çalışacağım. Bizler stüdyoda çekim yapmadığımız için en önemli ışık kaynağımız güneştir. Bu nedenle ışığın yön, açı ve dozunu ancak güneşin pozisyonu, yani zamanlama ile ayarlayabilmekteyiz. Bu zamanlama daha net, daha keskin, daha renkli fotoğraflar yakalamamıza imkân sağlamaktadır. Özellikle gün doğumu ve gün batımında yani altın

saatler diye tabir ettiğimiz saatlerde çekim yapmak daha güzel sonuçlar ortaya çıkarabilir. Eğer ters açı bir kare yakalamak istiyorsak bu noktada altın saatlerden istifade etmek daha uygun olacaktır. Ayrıca kompozisyonumuz gereği daha soğuk renkler elde etmek istiyorsak mavi saatler dediğimiz gün doğumunun hemen öncesi ve gün batımının hemen sonrası uygun bir zamanlama tercihi olabilmektedir. Kimi havacılık fotoğrafçıları ise öğlen saatlerinde dik açı ile

sert şekilde gelen gün ışığını yumuşatmak için çeşitli filtreler tercih edebilmektedir.

Bu yazımızda ana hatlarıyla çekim tekniklerinden bahsetmeye çalıştık. Ancak yukarıda belirttiğim teknik ve parametreler kişisel tecrübe ve tercihlerimi ifade etmektedir. Bu noktada her havacılık fotoğrafçısının kendi yaratıcılığını, kendi fotoğrafçılık bilgi ve tecrübesi ile harmanlayarak güzel kareler yakaladığını görebilmekteyiz. Fotoğraf karelerimizi ortaya çıktıktan sonra fotoğraflarımızı irdeleyerek, analizini yaparak, parametrelerimizin sonuçlarını görerek,

notlar çıkararak kendi performansımızı görebilir ve gerekli değişiklikleri yapabiliriz. Çekim sayımız ve tecrübemiz arttıkça, kontrolü elimize alarak zamana, koşula göre parametre seçimlerimizi Manuel konumda elle girerek optimum ayarları sağlıklı bir şekilde yakalayabiliriz.

Bir sonraki sayımızda;

Havacılık Fotoğrafçılığı "Spotting Day" öncesi, zamanı ve sonrasındaki hazırlıklar, emniyet tedbirleri ve çekim tekniklerini uygularken nelere dikkat edilmesi gerektiğini anlatacağım.

© Sıtkı Atasoy